

Sygn. akt II DIZ 27/21

POSTANOWIENIE

Dnia 7 czerwca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski (przewodniczący, sprawozdawca)

w sprawie sędziego Sądu Okręgowego w K. B.M.,
po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej na posiedzeniu niejawnym w dniu 7 czerwca 2021 r.

wniosku obrońcy Sędziego Sądu Okręgowego B. M. z dnia 7 czerwca 2021 r. o
wyłączenie od udziału w sprawie II DIZ 27/21 Sędziego Sądu Najwyższego J.M.
oraz SSN K. W., SSN J. W., SSN P. N., SSN J. S.

na podstawie art. 42 § 4 kpk w zw. z art. 41 § 1 kpk w zw. z art. 128 ustawy z dnia
27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych

postanowił:

- 1. nie uwzględnić wniosku o wyłączenie SSN J. M.,**
- 2. w pozostałym zakresie wniosek pozostawić bez rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 7 czerwca 2021 roku obrońca SSO B. M.– adw. R. B. wystąpił do Sądu Najwyższego Izby Dyscyplinarnej z wnioskiem o wyłączenie SSN J. M. od udziału w sprawie II DIZ 27/21/s wskazując, że w jego ocenie zachodzi uzasadniona wątpliwość co do jego bezstronności w sprawie. W uzasadnieniu wskazano, że okolicznością taką jest wydanie oświadczenia Sędziów Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, którego sygnatariuszem jest SSN J. M.. Ponadto, obrońca wnioskował o wyłączenie SSN K. W., SSN J. W., SSN P. N. oraz SSN J. S.

W dniu 7 czerwca 2021 roku SSN J. M., na podstawie art. 42 § 3 kpk, złożył oświadczenie, w którym wskazał jednoznacznie, że fakt bycia sygnatariuszem

oświadczenia nie ma żadnego związku z rozpoznawaną przez niego sprawą oznaczoną sygnaturą akt II DIZ 27/21/s.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek obrońcy nie zasługiwał na uwzględnienie w odniesieniu do SSN J. M., zaś w pozostałym zakresie pozostawiony został bez rozpoznania.

Zgodnie z art. 41 § 1 kpk sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. W literaturze przedmiotu zauważa się, że w zakresie pojęcia bezstronności chodzi „o zachowanie sędziego odnoszące się zarówno do oceny rozpoznawanej sprawy przed wydaniem rozstrzygnięcia, jak i o wyrażanie opinii oceniających uczestników postępowania, mogące świadczyć o określonym nastawieniu sędziego do sprawy lub osób w niej uczestniczących” (D. Świecki [w:] B. Augustyniak, K. Eichstaedt, M. Kurowski, D. Świecki, *Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany*, LEX/el. 2021, art. 41). Ocena bezstronności powinna być dokonywana w sposób obiektywny, nie może być tylko subiektywnym przekonaniem określonej osoby (H. Paluszkiewicz [w:] *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, wyd. II, red. K. Dudka, Warszawa 2020, art. 41). Podkreśla się także, że „uzasadniona wątpliwość co do bezstronności sędziego zachodzi jedynie wówczas, gdy sędzia swój pogląd ujawnia przed rozpoznaniem sprawy lub w trakcie jej rozpoznawania, wyraźnie zmierzając w kierunku potwierdzenia swojej pierwotnej oceny sprawy, lub artykułuje swój stosunek do strony (zob. wyrok SN z 31.05.1985 r., V KRN 333/85, OSNPG 1985/10, poz. 129; wyrok SN z 27.01.1971 r., III KR 213/70, LEX nr 479162; M. Jankowski, Instytucja wyłączenia sędziego w polskim procesie karnym, NP 1986/9, s. 68–70; por. postanowienie SA w Krakowie z 13.11.1997 r., II Aka 210/97, KZS 1997/11–12, poz. 55; postanowienie SA w Krakowie z 12.11.1998 r., II AKa 199/98, KZS 1998/12, poz. 34, LEX nr 35284; postanowienie SA w Krakowie z 2.09.1998 r., II AKo 75/98, KZS 1998/9, poz. 16; postanowienie SN z 24.09.2008 r., III KK 73/08, KZS 2009/3, poz. 19; wyrok SN z 8.02.2011 r., V KK 227/10, OSNKW 2011/4, poz. 35; postanowienie SN z 24.09.2008 r., III KK 73/08, LEX nr 465883; wyrok SN z 14.10.1960 r., II K 250/60, OSNPG 1961/1, poz. 9; wyrok SN z 19.07.1960 r., I K 101/60, OSPiKA 1962/2, poz. 51; J. Kosonoga, *Iudex suspectus...*, s. 446 i n.)” (J. Kosonoga [w:] *Kodeks postępowania*

karnego. Tom I. Komentarz do art. 1-166, red. R. A. Stefański, S. Zabłocki, Warszawa 2017, art. 41).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt analizowanej sprawy należy zauważyć, że obrona próbowała wykazać, że SSN J. M. utracił w konkretnej sprawie przymiot bezstronności z uwagi na bycie sygnatariuszem oświadczenia wydanego przez Sędziów Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2021 roku. obrońca SSO B. M. podniósł, że w przedmiotowym dokumencie SSN J. M. „dokonał oceny orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej”, co z kolei powiązane zostało z faktem, że Sąd Najwyższy rozpoznając zażalenie będzie musiał odnieść się do zarzutów, które oparte są o treść postanowienia TSUE z dnia 8 kwietnia 2020 r. w sprawie C-791/19/R. obrońca próbował wykazać także, że oświadczenie „może być odebrane jako próba wywierania presji na inne osoby, które mają rozstrzygać o zasadności zażalenia na uchwałę z dnia 12 października 2020 r., zaś ze znanych sobie powodów nie zdecydowały się na podpisanie powyższego oświadczenia – P. Z. i M. Ł.”.

W ocenie Sądu Najwyższego *ad casum* nie zachodzi uzasadniona wątpliwość co do bezstronności SSN J. M. Po pierwsze wskazać należy, że w podpisanym przez ww. Sędziego oświadczeniu nie następuje odwołanie ani ocena konkretnej sprawy lub określenie swojego stosunku do strony postępowania. Podpisane przez SSN J.M. oświadczenie odnosi się do konieczności przestrzegania prawa i podkreśla rolę suwerenności Państwa. Nie sposób jednak wykazać związku tegoż oświadczenia z bezstronnością w rozpoznaniu przedmiotowej sprawy. Taki wniosek wynika także z przeprowadzonego testu postronnego obserwatora. Oświadczenie bowiem, jak już podkreślono, w żadnym wypadku nie odnosi się do konkretnej sprawy, co uzasadniałoby uwzględnienie wniosku o wyłączenie sędziego (por. postanowienie SN z 5.08.2020 r., II DO 74/20, LEX nr 3056386).

Tym bardziej, za chybione należy uznać twierdzenie, że podpisanie oświadczenia przez jednego z trzech Sędziów Sądu Najwyższego wyznaczonych do rozpoznania sprawy może być podstawą do wywierania presji na pozostałych. Zdaniem Sądu Najwyższego nie istnieje takie zagrożenie, biorąc pod uwagę zasady logiki i doświadczenia życiowego.

Na marginesie należy jedynie wskazać, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, iż „rozpoznając wniosek o wyłączenie sędziego sąd powinien przede wszystkim baczyć czy korzystając z przysługującego jej uprawnienia strona nie dąży raczej do utrudnienia postępowania niż do usunięcia rzeczywistego zagrożenia jej procesowych

interesów” (Postanowienie SN

z 26.01.2021 r., I DI 3/21, LEX nr 3113313.). W niniejszej sprawie przedmiotowy wniosek jest trzecią akcją procesową mającą na celu doprowadzenie do wyłączenia SSN J. M.

W uzasadnieniu złożonego wniosku obrońca wnioskował o wyłączenie SSN K. W., SSN J. W., SSN P. N. oraz SSN J. S. Wniosek obrońcy w tym zakresie należało jednak pozostawić na tym etapie bez rozpoznania, bowiem byłoby ono przedwczesne, co podkreśla się także w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Zauważa się bowiem, że „jeżeli do udziału w sprawie wyznaczony został konkretny sędzia, to wniosek o wyłączenie sędziego (sędziów) niewyznaczonego do udziału w tej sprawie, a nawet wszystkich pozostałych sędziów sądu właściwego, aktualizuje się i podlega rozpoznaniu w sposób przewidziany w art. 42 § 4 k.p.k. tylko wtedy, gdy wyznaczony sędzia został następnie wyłączony, a w jego miejsce wyznaczono sędziego objętego tym wnioskiem” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2004 r., V KK 195/04, Lex numer 141190). Kodeks postępowania karnego nie przewiduje zatem wyłączenia sędziego *in abstracto*, a przepis art. 41 § 1 kpk znajduje zastosowania jedynie do sędziego, który został wyznaczony do rozpoznania konkretnej sprawy.

W związku z powyższym postanowiono jak na wstępie.